

правовою базою регулювання ЗЕД в Україні; аналізування практики здійснення ЗЕД і механізмів її регулювання; розробка стратегії ЗЕД підприємства і планування експортно-імпортних операцій; володіння методиками проведення аналізу щодо вибору оптимальних для підприємства умов співпраці з іноземним контрагентом; складання й оформлення зовнішньоекономічних контрактів згідно з діючою нормативно-правовою базою; розрахунок та обґрунтування рівня цін на продукцію за експортно-імпортними операціями; розрахунок митної вартості товару, складання конкурентного листа; підготовка пакету документів для митного оформлення експортно-імпортової продукції; обчислювання обов'язкових податків при здійсненні ЗЕД; здійснення економічного аналізу ЗЕД підприємства; аналізування ключових проблем на підприємстві при здійсненні ЗЕД; розрахунок ефективності ЗЕД підприємства та окремих зовнішньоекономічних угод; визначення доцільності здійснення ЗЕД з урахуванням географічного спрямування, товарної номенклатури та рівня виконання експортних (імпортних) зобов'язань, ефективності ЗЕД; прогнозування ризиків на кожному етапі здійснення ЗЕД та вміння страхувати їх; визначення стратегічних напрямів розвитку ЗЕД для резидентів України в умовах інтеграційних і глобалізаційних перетворень.

Таким чином, ефективне вивчення зазначеної в цій роботі навчальної дисципліни у процесі підготовки економістів-міжнародників забезпечить формування системи необхідних компетентностей з провадження зовнішньоекономічної діяльності, а також в цілому сприятиме забезпеченню якісної підготовки фахівців.

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ФАХІВЦІВ ЕКОНОМІЧНОГО ПРОФІЛЮ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ»

*К.П. Болдовська, канд. екон. наук, доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Вивчення дисципліни «Міжнародна економіка» є необхідним для фахівців економічного профілю, оскільки за сучасних умов підвищення рівня відкритості країн, зближення і розвитку взаємозв'язку їх економік, поглиблення процесів інтернаціоналізації й інтеграції світогосподарських зв'язків, посилення глобалізації опанування теоретичних основ та набуття навичок аналізу процесів і тенденцій у галузі міждержавного спілкування набуває важливого значення не лише у процесі підготовки економістів-міжнародників, а й актуальне для всього спектру економічних спеціальностей.

Метою вивчення цієї навчальної дисципліни є формування системи теоретичних знань і практичних навичок у галузі міжнародної економіки, форм і механізмів реалізації міжнародних економічних відносин (МЕВ).

Предметом вивчення навчальної дисципліни є система міжнародних економічних відносин, що складаються між національними економіками країн світу в умовах інтернаціоналізації та глобалізації.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є: знання сутності МЕВ, їх еволюції, чинників і рівнів розвитку; вивчення форм, методів, механізмів реалізації й інструментів регулювання МЕВ; знання особливостей розвитку міжнародних інтеграційних процесів, діяльності міжнародних економічних організацій і глобальних проблем сучасності; набуття вмінь аналізувати стан і тенденції розвитку системи МЕВ, визначати їх проблеми і перспективи.

У процесі навчання здобувачі вищої освіти отримують необхідні знання і вміння під час лекційних і практичних занять. Також велике значення в процесі закріплення знань має самостійна робота студентів, у рамках якої, зокрема, передбачено виконання курсової роботи з дисципліни «Міжнародна економіка». Ця курсова робота складається із теоретичної частини, присвяченої одному з актуальних питань розвитку міжнародних економічних відносин, та практичної частини, присвяченої питанням ціноутворення на світовому ринку, механізму отримання вигоди від міжнародної торгівлі та розподілу доходу, наслідкам введення експортного й імпортового мита, прогнозування валютного курсу.

Програмними результатами навчання є знання здобувачем вищої освіти:

- понятійного і категорійного апарату міжнародних економічних відносин;
- сутності і структури, законів і закономірностей функціонування, тенденцій та особливостей розвитку, актуальних проблем міжнародної економічної системи;
- особливостей взаємодії національних економік у структурі світового господарства;
- факторів розвитку МЕВ;

- середовища й інфраструктури міжнародної економічної діяльності;
- основних форм, рівнів і механізмів реалізації міжнародних економічних відносин, міжнародної економічної діяльності та ведення міжнародного бізнесу, специфіки їх (форм і механізмів) розвитку і взаємодії;
- закономірностей та особливостей функціонування основних сучасних світових ринків: товарів і послуг, фінансового, робочої сили, продуктів інтелектуальної власності, енергетичних ресурсів та ін.;
- специфіки міжнародного виробництва, механізмів та особливостей функціонування основних суб'єктів сучасного світового економічного господарства, в т.ч. ТНК, МНК та глобальних компаній;
- теорій міжнародної торгівлі, прямих і портфельних інвестицій, міжнародного кредитування, міжнародної трудової міграції, валютних курсів;
- методичних підходів до оцінки поточного стану і прогнозування тенденцій розвитку основних форм МЕВ;
- сучасних тенденцій міжнародної торгівлі і руху факторів виробництва;
- принципів функціонування світової валютної системи та механізму міжнародних розрахунків;
- методології і структури платіжного балансу;
- особливостей і принципів, методів, механізмів та інституційної структури сучасної системи міжнародного і державного регулювання МЕВ;
- логіки, напрямків і форм, особливостей основних процесів розвитку сучасного світового господарства: інтернаціоналізації, економічної глобалізації та формування інтеграційних угруповань.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти має оволодіти такими компетентностями:

- визначення причинно-наслідкових зв'язків між економічними явищами та процесами у системі світового господарства;
- визначення особливостей формування системи МЕВ та застосування новітніх підходів щодо оцінки еволюційного характеру її розвитку;
- здійснення аналізу й оцінювання політико-правового, економічного, соціально-культурного середовища МЕВ та інфраструктури міжнародної економічної діяльності;
- оцінювання рівня впливу факторів розвитку МЕВ;
- здійснення аналізу сучасного стану різних форм МЕВ, визначення проблем і тенденцій їх розвитку;
- застосування методів кількісного вимірювання наслідків різних форм МЕВ;
- здійснення аналізу механізмів і форм співробітництва між країнами в торговельній, науково-технічній, інвестиційній, валютно-фінансовій і кредитній сферах;
- здійснення аналізу кон'юнктури і тенденцій розвитку основних сучасних світових ринків;
- виявлення особливостей і принципів державного регулювання міжнародного руху факторів виробництва і торгівлі, визначення й оцінювання економічних наслідків його впливу на розвиток міжнародної економічної діяльності країни;
- здійснення аналізу й обґрунтування доцільності участі країни в інтеграційних процесах;
- здійснення аналізу й оцінювання світогосподарських явищ і процесів у контексті національних інтересів України;
- визначення й обґрунтування факторів і принципів особливостей формування національної гео економічної моделі;
- визначення форм і рівнів економічної глобалізації, оцінювання економічних наслідків її впливу на соціально-економічне зростання країн;
- виявлення й ідентифікація протиріч у системі світогосподарських зв'язків; визначення сутності глобальних проблем сучасності та механізмів їх вирішення;
- здійснення аналізу стану міжнародного середовища для обґрунтування стратегій зовнішньоекономічної діяльності на рівні окремих підприємств;
- використання одержаних знань у практичній міжнародній економічній діяльності України, враховуючи тенденції і перспективи світогосподарського розвитку.

Таким чином, ефективне вивчення зазначеної в цій роботі навчальної дисципліни у процесі підготовки фахівців економічного профілю забезпечить формування системи необхідних компетентностей з реалізації міжнародних економічних відносин, а також в цілому сприятиме підвищенню рівня викладання економічних дисциплін в умовах глобалізаційних та інтеграційних перетворень.